

Van fer forat

L'any 1970, Salvador Dalí va anar a visitar Josep Pla en el seu mas. A la trobada, hi havia també Josep Martinell i Enric Sabater, que és qui havia fet tots els contactes previs per tal que el pintor altempordanès i l'escriptor del Baix Empordà coincidissin una altra vegada. Deu anys abans, va ser Josep Pla qui va visitar Dalí a Portlligat. Segons lleigeixo, però, en el catàleg que ha publicat la Fundació Josep Pla de Palafrugell sobre l'exposició «Salvador Dalí, Josep Pla. Coincidències», la relació entre ells dos havia començat possiblement a mitjan anys vint en alguna de les tertúlies de l'Ateneu Barcelonès que presidia Joaquim Borralleres. Amb els anys, però, s'havia anat perdent. No per res en concret, sinó perquè devia ser difícil que continués, fent com feien activitats diferents, i essent com eren, també tant un com l'altre, dos treballadors obsessius i infatigables. El cas és que Enric o Enrique Sabater, tal com signa, va aprofitar aquella trobada de l'any 1970 per fer-los unes fotos. Ara en podem veure unes quantes en el catàleg aquell de la Fundació Josep Pla. L'escriptor i el pintor seuen sota la campana de la llar del mas, al voltant d'aquella taula on Pla va treballar pràcticament durant els seus últims trenta-no-sé-quants anys de vida. Dalí porta una americana i una corbata brillants, daurades, de fantasia. Té un bastó en una mà i no sembla que hagi volgut beure gaire res. Pla, en canvi, té a la vora una tassa de cafè, una copa de vi i una altra d'aigua. Porta una camisa blanca i una americana negra. Té més a prop encara un paquet de tabac i un bolígraf. En un parell d'aquelles fotos es veu que el bolígraf és damunt d'una targeta. Què hi devia haver escrit? No ho sabem. Sabem, però, que va escriure més d'un article sobre Dalí, que va dedicar-li un *Homenot*, que, poc després d'aquella visita, va escriure un plec de fulls que van ser l'origen d'*Obres de museu*, un llibre que van signar ells dos i que ja fa uns quants anys que jo, per raons que ara no em sembla que valgui la pena explicar, vaig regalar a un guàrdia civil i em va servir per estalviar-me una multa. Segur que té més interès que els expliqui que haurien d'afanyar-se a anar a veure aquella exposició que hi ha encara a la Fundació Josep Pla de Palafrugell perquè tinc entès que es clausurarà l'últim diumenge de novembre. I té més interès també que expliqui que, després d'aquella trobada de l'any 1970, Josep Martinell va publicar un article a la *Revista de Palafrugell* subtitulat no gens casualment «Coincidències entre dos empordanesos». Pla va escriure una vegada que el bigoti de Dalí acabaria perforant. També han fet forat els seus llibres. Deu ser que, tal com va escriure Martinell, tant l'un com l'altre eren deliberadament locals. Locals, és clar, perquè sabien que no hi ha cap altre camí per poder ser universal. I és que són només aquells que tenen la desgràcia de no ser d'enlloc els qui no saben encara que fins i tot en els forats hi ha també sempre un punt de partida.

Xavier Cortadellas

treball dels joves s'estén més enllà de les pròpies exposicions, ja que per al disseny de la biennial s'ha comptat amb els alumnes de l'Escola d'Art d'Olot, que en una mena de concurs intern van treballar perquè la seva idea fos finalment l'escollida.

Si parlem de la qualitat dels treballs presentats potser sí que tenen raó

els que afirmen que el sedàs de l'exigència s'hauria de reconduir, perquè, siguem sincers, de fotògraf no se n'és pel sol fet de portar penjada una càmera fotogràfica, i d'això se n'ha ressentit alguna exposició. Hi ha hagut evidentment treballs d'infinita qualitat fotogràfica i de gran bellesa, concebuts en fragments de temps i llum comprimits en paper fotogràfic.

Potser sí que seria necessari que els organitzadors es plantejessin la necessitat d'arrodonar el discurs de la mostra, però els grans passos s'aconsegueixen anant a poc a poc i amb constància.

La biennial Olot Fotografia debutà l'any 1994 per iniciativa de la Fundació Politècnica de Catalunya, amb el suport de l'Ajuntament d'Olot i l'Escola d'Art d'Olot, i posteriorment es creà una associació local per garantir-ne la continuïtat. Deixant-nos de foteses, ha esdevingut la segona manifestació fotogràfica d'importància a Catalunya, darrere la Primavera Fotogràfica que organitza la Generalitat de Catalunya, i aquest fet, tot i que no ha de fer adormir els seus organitzadors, sí que els ha d'empènyer a treballar amb més força.

Quim Roca Mallarach